

Krystyna Korotajowa

Irena Rostkowska

Biuletyn Polonistyczny 28/1-2 (95-96), 211-213

1985

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

wi lat minionych...".

Dolegliwości sędziwego wieku i postępującej choroby nie pozwoliły Mieczysławowi Brahmerowi na realizację planów i projektów. Miał poczucie twórczego niedosytu i dawał temu wyraz. W pamięci uczniów i przyjaciół pozostanie Człowiekiem szlachetnym, wyrozumiałym i ludziom życzliwym, Humanistą wybitnym, z troskany o losy polskiej romanistyki.

¹ Tu znajduje się bibliografia prac za lata 1922-1966. Bibliografia referatów na kongresy międzynarodowe i publikacji w językach obcych z lat 1957-1979 zawarta jest w aneksie do "Powinowactw polsko-włoskich".

Jerzy Parvi

IRENA ROSTKOWSKA
/26 XI 1906 - 22 IX 1984/

Irena Rostkowska, z domu Zalewska, urodziła się w Warszawie w środowisku inteligenckim. Ojciec - nauczyciel zaangażowany w pracę pedagogiczną, wiele ze swych zainteresowań przekazał córce. Po ukończeniu w 1924 r. szkoły średniej studiowała polonistykę na Uniwersytecie Warszawskim. W 1931 r. złożyła pracę magisterską: "Charakterystyka twórczości Cypriana Godebskiego na tle epoki". W roku następnym ukończyła Studium Pedagogiczne przy UW, po czym przez rok, zgodnie z tradycjami rodzinnymi, pracowała jako nauczycielka języka polskiego w gimnazjum humanistycznym "Ascola" w Warszawie. Z powodu choroby przerwała pracę pedagogiczną. W 1933 r. poślubiła Zygmunta Rostkowskiego, absolwenta Politechniki Warszawskiej. We wrześniu 1939 r., po

śmierci ojca, zgłosiła się do pracy w szpitalu dla rannych żołnierzy przy ul. Książęcej jako "pomoc do wszystkiego". Pracowała tam do upadku Warszawy. W czasie okupacji brała udział w konspiracji, jej dom był schronieniem dla wielu osób. Po upadku powstania wraz z mężem znalazła się w obozie pracy w Falkensee pod Berlinem. Tu wyraźnie wystąpiły cechy jej charakteru, które odtąd będą stale dominować w jej życiu: niesienie pomocy potrzebującym, pociechy skrzywdzonym, pamięć o innych, a nie o sobie, umiejętności organizacyjne i odwaga. Do anegdot dziś zalicza się jej znaną, samotną wyprawę z obozu, w którym przebywała, do Poczdamu w celu zwiedzenia parku i pałacu Sanssouci. Ryzykowała wtedy życiem. Po wyzwoleniu 25 IV wraz z mężem powróciła do Warszawy. Rok później urodziła córkę Joannę. Aresztowana za ukrywanie płk. Wojciecha Borzobohatego, zwolniona, podjęła jesienią 1948 r. pracę w Instytucie Badań Literackich w pracowni Bibliografii i Księgoznawstwa Staropolskiego, kierowanej przez prof. Alodię Kawecką-Gryczową. W owym czasie w pracowni zatrudnionych było kilkanaście osób, głównie studentów. Pani Irena, tak przez wszystkich nazywana, była dla młodych opiekunką, doradczynią, pomocą. Kto miał trudności materialne - "dokarmiła go", kłopoty życiowe - pomagała, doradzała, współczuła. Zawsze pogodna, uśmiechnięta, serdeczna, dla wszystkich stanowiła oparcie. Wrażliwa na "ludzką biedę" starała się stale pomagać innym. Obok własnego dziecka wychowała i wykształciła drugie, przybrane, które darzyła uczuciem jak własną córkę. Obie dziewczynki idąc śladami matki ukończyły polonistykę.

Mówiło się o "pani Irenie", że kocha góry, zwierzęta i książki. I to była prawda. Rokrocznie latem wyjeżdżała w góry - w tym roku opuszczając Zakopane pożegnała się po raz ostatni

z Tatrami - wiedziała, że już tu nie wróci. Książki zbierała z rozważą - pozostawiła liczny księgozbiór dość wyraźnie sprofilowany zgodnie z jej zainteresowaniami, które daleko wybiegały poza jej specjalizację. Ze szczególnym umiłowaniem gromadziła pamiętniki, listy, wspomnienia, biografie. Stanowiły one dla niej wiecznie żywe źródło jej rozległej i głębokiej wiedzy o ludziach i czasach minionych. Była członkiem Towarzystwa Przyjaciół Książki.

W pracy naukowej wyróżniała się dużą wiedzą, solidnością i pracowitością. Była autorką "Bibliografii dzieł Mikołaja Reja. Okres staropolski" (1970), "Opisu bibliograficznego »Postylli«" w: Rej Mikołaj, Dzieła wszystkie. T. 4 (1965), współautorką pracy "Andrzej Frycz-Modrzewski. Bibliografia" (1962). Po przejściu na emeryturę w 1969 r. nie zerwała kontaktu z Pracownią. Włączona w trzyosobowy zespół opracowywała "Bibliografię kalendarzy XVI w.". Pracy nie ukończyła z powodu pogarszającego się wzroku. Do końca utrzymywała kontakt z kolegami z Pracowni i Instytutu.

W nocy z 21 na 22 września 1984 r., jak pisze jej mąż, "po ciężkiej chorobie opuściła nas, pozostawiając wszystkich, którzy ją znali w głębokim smutku. Nigdy i nigdzie nie miała wrogów, lecz jedynie życzliwych przyjaciół. Była zawsze szczerą, bezkompromisową, mówiła prawdę prosto w oczy". I taka zostanie w naszej pamięci.

Krystyna Korotajowa